

113 Efter Finland Nordnorge

Den 4 september klockan 7 på morgonen upphörde striderna på den finsk-ryska fronten. Enligt ett Helsingfors-telegram stå de finska och ryska soldaterna för fot gevär medan förhandlingarna pågå i Moskva om de finska kapitulationsvillkoren. Från andra håll meddelades att general Rendulics tyska trupper äro på marsch ur Nordfinland och att norska friskaror börjat operera i Nordnorge.

Som en följd av dessa händelser kan man vänta: 1. En våldsam ökad rysk press mot Balticum. 2. Den ryska flottans snara uppträdande i Östersjön. 3. Tyskarna måste snart uppgge åtminstone Nordnorge.

De betydande ryska styrkor som hittills varit bundna vid finska fronten komma nämligen med säkerhet inte att stå för fot gevär medan förhandlingarna i Moskva pågå. Större delen av dem kommer att dirigeras söderut till baltiska fronten och ha förmodligen redan varit på väg dit sedan några dagar. Den ryska flottans arbete på att bana sig väg genom Finska vikens minspärrar och ubåtsnät kommer säkert att fortsätta utanför den finska territorialgränsen och kommer att underlättas av att den inte längre har finskt utan endast tyskt motstånd att räkna med.

När tyskarna tvingas utrymma Nordfinland, blir det inte längre nödvändigt för dem att säkra förbindelserna runt Nordkap och det blir dessutom mycket svårt för dem att försvara den långa finsk-norska gränsen från Kirkenes vid Varangerfjord ned till Treriksroset. I de ryska krav som Finland inte kan undgå att acceptera kommer nämligen utan tvivel att ingå rätt till marsch genom Nordfinland med utnyttjande av där tillgängliga kommunikationsleder. Det innebär att ryska trupper snart komma att stå inte bara framför Kirkenes vid Ishavskusten utan också tränga fram längs ödemarksvägen förbi Enare träsk mot Altenfjord och över Rovaniemi längs den finska gränsen genom Tornedalen ned mot Skibotn i Lyngenfjord.

Sannolikt komma tyskarna därför att utan större motstånd utrymma hela norska Finnmarken ned till Lyngenfjord. Det innebär rysk eller allierad ockupation av Hammerfest och andra nordnorska samhällen, som tidigare voro hemvist för de norska ishavsflottorna. Lyngenfjord med sina brant stupande väggar är en svårpasserbar vallgrav, vilken slutar knappt

tre mil från svenska gränsen. Och de tre milen bestå av svårpasserbara fjäll. Det är känt att tyskarna redan starkt befäst Lyngenlinjen. Men den kan kringgås till sjöss. Med ryska trupper i norska Finnmarken, där tyskarna byggt flera förstklassiga flygfält, är det inte svårt för de allierade att med understöd av flyg och flotta landsätta trupper söder om Lyngenlinjen. Om tyskarna över huvud taget ämnar söka bta sig fast i Norge, är det därför tänkbart att de inte ens vid Lyngenfjord ämnar bjuda något allvarligt motstånd. Nästa motståndslinje blir Narvikslinjen vid Ofotensfjorden, som ligger inom synhåll från svenska gränsen. Men också Narvikslinjen kan kringgås till sjöss, och det är först vid Trondheim, där Norge upphör att vara en smal kustrensa, som generalerna Falkenhorst och Rendulic kunna känna sig någorlunda säkra på att inte bli "avsägade". — Så länge de allierade inte ha stängt den tyska sjöfarten till Norge längs Sveriges västkust!

Den tyska utrymningen av Nordfinland har tydligen hunnit ganska långt. När fältmarskalk Keitel för några veckor sedan dök ned i Helsingfors och prydde president Mannerheim med fler av Hitlers ordnar, fick han i utbyte endast ett renhårigt besked att de tyska trupperna i Finland borde klara sig ur landet medan det ännu fanns tid att göra det. Av allt att döma har dröjsmålet med upptagandet av de finsk-ryska förhandlingarna delvis berott på att finnarna ville ge "vapenbröderna" en chans att lämna landet. Och Hitler har fått finna sig i det oundvikliga. Genom Tornedalen, inom synhåll från svenska gränsen, drar sedan åtskilliga dagar ändlösa tyska kolonner ned mot Lyngenfjord. Brist på motorbränsle gör det likväl svårt för dem att få med all tung materiel. Från Ishavsfronten retirera tyskarna över Kirkenes. Men de kunna inte komma runt Nordkap landvägen, och ryskt flyg och ubåtar tar en dryg tull av dem som söka undkomma sjövägen.

Redan för tre veckor sedan började emellertid en massutvandring av tyska officerare från Nordfinland. De bortfördes med flyg för att ta befäl över de nya oövade "malajdivisioner" som Himmler nu stampar ur marken och med vilka Hitler, berövad Finland, sin sista värdefulla bundsförvant, ska vinna den vinkande segern.